

privoili tudi njeni starši. Ko se je peljala cela družba proti cerkvi, je padel šimel na tla in ni več ustal. Nenadna konjska smrt je nevesto tako prestrašila, da je padla v nezavest. Ko se je zopet zavedla, se je branila poroke, ker bo njeno zakonsko življenje gotovo nesrečno. Da se je pustila poročiti, je pomagalo le to, ker so gostje mrtvega šimla izpregli in potegnili nevestino kočijo do cerkve gostje samskega stanu.

Z britvijo umoril bika. Med bikoborsko predstavo je v Salamanki (v Španiji) nek bik podrl ograjo v areni, zbežal na cesto ter jo ubral v obljudene mestne ulice. Tam se je zakadil v vrata mestne hiše, jih porušil ter odmarširal po stopnjicah v prvo nadstropje, kjer se je podal naravnost v zavarovalno dvorano. Z nekim slugom, ki ga je skušal ovirati pri tem sprehodu, je napravil kratek proces in ga je enostavno zabodel. Ko je nato v dvorani stresel jezo nad svojimi dozdevnimi sovrstniki, ki jih je videl v ogledalih, je še prevrnil vse pohištvo in se nato vrnil na težavno pot po zavutih stopnjicah nazaj na ulico. Tam se je zakadil v gručo ljudi in ranil dve osebi. Nek korajžen mladenič ga je končno ukrotil na ta način, da je splezal na svetilniški drog, se od tam spustil na hrbet živali in ji z britvijo prerezal vrat.

Bal se je živ iti pod zemljo. Strašno se je bal Henry Salomon iz New Yorka, da bi ga mogoče kdaj ne zadela navidezna smrt in bi moral biti živ pokopan. V svoji oporoki je zato postavil varnostne določbe, kako naj ravnajo z njim po smrti. Predvsem mu morajo takoj dati injekcijo z adrenalinom v srce, tako, da ga spravijo zopet h gibanju, ako bi še ne bilo slučajno mrtvo. Ako bi to ne imelo uspeha, morajo nato pustiti skozi tri dni njegovo truplo nedotaknjeno, in skozi ta čas ne smejo poklicati nobenega pogrebника ali koga drugega, ki bi ga lahko kaj poškodoval. Še le po treh dneh lahko napravijo z njim, kakor delajo navadno s trupli drugih zemljanov. Previdnežu so njegovo željo izpolnili, a kljub čakanju ni pokazal nikake želje, da bi pričel še enkrat živeti.

Prva zgodovinsko znana stavka. — Prvo, zgodovinsko dokazano stavko so uprizorili — muzikanti. Rimski zgodovinar Livij poroča, da je stopila leta 311 pred Kristusom celotna »organizacija« rimskih godbenikov v stavko, ker so jih hoteli iz prevelike štedljivosti prikrajšati v navadi obstoječo prosto pojedino, ki se je vršila njim na čast vsako leto na Kapitolu. To je godbenike tako razkačilo, da so kratkoma pobrali svoja šila in kopita oziroma godala, ostavili Rim in se preselili v bližnji Tibur, sedanji Tivoli. Oblasti so bile v največji zadregi, kajti narodne svečanosti brez godbe, daritve bogovom brez godbe, to je bilo nekaj, česar bi si v starem Rimu nihče ne mogel predstavljati. Poskusile so torej z zvijačo. Muzikante so po svojih odposlancih vsakega posebej upijanili in jih dali tudi vsakega posamič prepeljati v Rim. A niso računali z njihovo trmo in vzajemnostjo. Ko so se močje iztreznili, ni bilo nobenega med njimi, ki bi se dal

pregovoriti, da bi postal stavkokaz. — Tedaj so morali gospodje hočeš nočeš ugrizniti v kislno jabolko in so priznali stavkujočim za vse večne čase stare pravice. Spora je bilo tedaj mahoma konec.

Enajst dni na plavajočem ledu. Lovci na tulnje ali morske pse so se podali z otoka Sachalin v Japonskem morju na plavajoči led, da bi tem lažje izsledili zaželjeni plen. Baš, ko so že bili na ledeni plošči, so zapazili, da je bil led tenak in se je lomil na vseh koncih ter krajih. Ko je priplaval mimo njih ledeni grič, so se pognali vsi trije z nevarne plošče nanj. Ugotovili so, da so na neki ledeni gori, ki je izredno ravna in so lahko na njej stali. Pri vsem tem pa niso imeli nobenega upanja, da bi se zopet lahko vrnili na suho, ker plavajoči led v njihovi bližini ni bil zanesljiv in radi tega so se držali plavajoče ledene gore. Ko so že prebili deset dni na ledu je zima močno pritiskala in iz meglene daljave so se pričela dvigati cela gorovja. Lovci so bili skrajna mnenja, da se bližajo obali, ko je naenkrat kriknil eden od njih: »Ledena gora!« Z neverjetno naglico se jim je bližalo kakih 30 ledenih velikanov, od katerih so bili obdani v kratkem času. Lovci

so zašli v največjo življenjsko nevarnost. Ako bi zadel eden od plavajočih orjakov ob njihov led, bi ta počil in sledila bi gotova smrt v ledeno mrzlem morju. Z nepopisnim smrtnim strahem so zasledovali bližanje trideseterih ledenikov. Dva sta razpadla in se raztreščila pred njihovimi očmi, ker sta trčila med strašnim pokom eden ob drugega. Radi sunka se je približal manjši del razletele ledene gore ledu lovcev, a ga je na srečo le nekoliko osmeknil. Kako dolgo je trajala smrtno nevarna vožnja med ledeno grozo, lovci danes ne znajo. Mraz jih je tolikanj prevzel, da so zgubili zavest. Po ključih, kateri so udarili na njihova ušesa kakor v sanjah, se je prebudil eden izmed njih, ki je še bil najbolj pri močeh. Slišal je človeške klice, se otrešel omedlevice in razmišljal: ali so glasovi istina ali le slepilo. Na največje veselje je zagledal v bližini lovsko ladjo, s katere jih je zval po posebnem zvočniku kapitan. Vzdrnil je še druge tovariše in pričelo se je nadvse težavno rešilno delo. Komaj in komaj so spravili ribiči onemogle lovce z leda in jih prenesli po 11 dneh nezabne vožnje na ladjo.

Nekaj o prebivalcih največje puščave.

Največja puščava na celem svetu je Sahara v Afriki. — Meri 8 milijonov kvadratnih kilometrov, prebiva pa na tej ogromni ploskvi le pol milijona ljudi. Prebivalci Sahare se imenujejo Berbi, ki so močno pomešani z zamorsko krvjo, katera se jih je oprijela s prodiranjem zamorskih plemen od juga in v dobi trgovanja z zamorskimi — sužnji.

Berbe delijo na dve glavni skupini: Tuarej skupina se podi po zapadu puščave do črte Mursuk-Tsad jezero; na vzhodu Sahare prebiva Tibbu ali Teda skupina.

Saharčani so zagrizeni mohamedanci. Po telesu so suhljati, mišičasti, utrjeni ter odporni napram gladi in žeji. Ker je Sahara puščava, jih sili že od nekdanj narava sama k roparskemu življenju. Berbi so najbolj opasni tolovaji za od kulturnih naselbin obljudene — oaze in karavane.

Sinovi puščave so goljufivi, nezaup-

ljivi in mislijo le na svoj lasten dobrobit. Če pa srečajo koga, je njihov pozdrav izredno dolg obred le radi tega, da bi dobili čas za spoznanje in ogled tujca.

Kake državniške organizacije sploh ne poznajo. Le za slučaj večje nevarnosti se združijo več plemen za obrambo. Sicer pa živijo posamezna plemena med seboj v sovraštvu, se napadajo in skušajo izropati eno drugo.

Berb pozna le svojo lastno družino, v kateri je neomejen gospodar.

Po zanimanju so Berbi pastirski narod, ki goni črede konj, kamel ter ovac iz enega kraja v drugega, kjer je kaj zelenja.

Kadar jim gre za rop, potujejo po neizmerni puščavi po cele tedne daleč.

Nekaj posebnega je njihovo pokrivalo, ki jim zakriva ter brani obraz proti neznosni vročini ter je tako zavito, da lukajo izpod obraznega zagrinjala samo tolovajsko lokave oči.

Samotarja na zapuščenem otoku.

Časopisje celega sveta se ukvarja z življenjem berlinskega zdravnika dr. Ritterja in njegove soproge, ki sta se naselila prostovoljno pred leti na otočju Galapagos (ki leži pred Osrednjo Ameriko) in životarita po vzgledu Robinzona. Slučajno je odkril samotarja ameriški letalec, ki je moral pristati na otoku, ker se mu je aeroplan pokvaril in ga je popravil. Po vrnitvi v Newyork je obvestil pilot javnost o dveh najnovejših Robinzonih. Ko se je raznesla ta vest po svetu, se je začelo vse zanimati za Galapagos otočje, ki obstoja iz 18 malih otokov, najmanjši niso računai. Otoki so sredi ugasli ognjeniki. Podnebje, rastlinstvo in živalstvo

je tamkaj tako, kakor malokje in sploh nikjer drugod na svetu. Največji otok se imenuje Albemarle, njegovi sosedji so: Narborough, Infatigable in Chatam. Na zadnjem prebiva nekoliko ljudi.

Galapagos bi rekli po našem: otočje vilikih želv, ker ravno tamkaj živijo največje takozvane orjaške želve, ki so po drugod že davno izumrle. Velikanski kuščarji predpotopne zunanosti se plazijo po lavinih pobočjih. Istotako se nahajajo v bližini otočja ob morski obali kuščarji in je to edina vrsta te golazni, ki je črna in se potika po votlinah ob morju. Zjutraj se podajo v valove, kjer se hranijo z raznim morskim rastlinstvom. Videti je tam-